

Frü Grams fortælling

om

KAVALLERBOLIGERNE

i

HØRS HØLM

MARTS 1977

1
Marts 1977

Gauserie over Kavalerboligens Beboere
gennem ca 100 år

af Karen Gram († Bay-Schmidt)
For ca. 100 år siden var der kun tre
lyligheder i Kavalerboligen.

I den sydligste Ende boede:
ForstældgSchäffer (1792-1865^{8/2}),

I den mellemske og fornemste;
(General) Lybæk (* 1811, † 4/2 1873)

Op i den nordligste:
Maleren Holger Jerichau
(1861-1900)

Forst en overfladisk Fællesbeskrivelse

⟨107⟩

I Kældrene var de store Køkkener
- Forrædsrum - Brændselsrum -
Vaskeskældre - Røsteskåne - Folk
stuer o. s. v. - og der nede boede
alle Potterne (selvfølgelig var d
da også Potter ovenpå, men deres
familielev havde de i Kældrene)
Så sent som i 1927, da vi

flyttede ind i Nr. 23 — var der stadig en Masse Rotter. — Men jeg var vant til Rotter fra min Barndom i Nyboder, så det gjorde mig egentlig ikke! — det var jo bare at tage sine Forholdsregler!

—(10)—

Stueetagen var jo den fornemme — højt til Loftet, store Værelser med Pavele og Brændeovne — her skabeligt!!

—(11)—

Ovenover Stueetagen var der lavt til Loftet — dyndere Mure — og her var Børneværelser og „Domestikafdeling“

—(12)—

Men Loftsetagen det var endnu da vi flyttede ind — en Ørlevelse!

At stå i den søndre Ende og se ned gennem det høje åbne Loftsrum med de skønne, svære Bjælker — det var monumentalt!

Og gik man så hen gennem
loftet - fik man en virkelig
st. sjov tur!

Hver Familie havde sin Gule
plads til indrangerede "Ting og Sager"
en enkelt havde slået en Kridt
streg udenom sit Gods - men eller
var det bare et stort Løjre ma-
ked - led præget af Jerfamilies
Gik man helt ind til den no-
dre Ende, kom man til et lille
primitivt indrettet Værelse, der var
lidt Møbler, en lillebitte Kakkeldis
- og - et Talerør der gik ned i Jerichans
Løjligbed, (jeg har selv prøvet det, de
fingerede aldeles fortrinligt) - der var
også en Klokke, som med en Snor var
i Forbindelse med en Klokke uden-
under

Det var Lisebeth Jerichans
Atelier!

Må vil jeg fortælle om Beboerne i
den sydlige Lejlighed!

Efter Fornbrød Schæffer (han ligger
begravet i Folehave Skov) - kom
Gartner Nielsen, (med den store Plan-
sekole) - Han havde mange Elever
og deres "Vaskerum" lå lige inde i
den sydlige "Gårdør". - de må
have spillet meget, med deres
Blikvandfald i de brevede Sta-
dioner - for mange år efter var
der stadig fugtigt og råt i den
lange smalle Gavlstue.

Efter Gartner Nielsen kom Dou-
mer Boesen til at bo i den syd-
lige Lejlighed, som - efter hans
Død - var alt for stor for Eiken.
Men det ordnede sig! - Fru
Boesen havde en Slægtning;
Hilleborg Holm f. Schamburg Müll-
gift med Oscar Holm, Sønnesøn
af Jacob Holm ("Jacob Holm & Sønner").
Selvfølgelig skulle Oskar Holm,
selligemed alle de andre Fætre, ind

i Firmaet! Uddannede indover
lidt Rejser, behøvedes ikke - det
hele gik jo af sig selv - ja -
men det går altså alligevel ikke,
at drive et stort omfattende Firm
uden selv at gøre en Indsats - og
- en Dag skete det - den store Falkit!

Oscar og alle Fætrene mistede
alt! - "Trepiletågen" ved Dyreh
ven - Pæren med Huse i Livre
på Bükken - alt - alt - borte!

Oscar og Hille blev hvidhårede
på een Uge - - tre dejlige, men fe
vante Børn havde de!

Da var det, "Tante Ulla Boesen"
- dræbte til! Hun delte sin
store Lejlighed - hun indrettede
en selvstændig lille Lejlighed med
"Gårdøren" som "egen Indgang".
Så havde Familien Holm de
"Tag over Hovedet".

Oscar "nedsatte" sig som
Billedskærer. - Han lante Stald
karlen Kammer i Nardenen af
de store Stalde, som var tomme, ef
der at Milfiteret var flyttet bort.

Der var ingen Varme, den havde Hestene jo leveret — og der var mørkt og trist — Vinduet sad så højt oppe — — Men han havde Talent — og efterhånden blev han også dygtig — rent teknisk, han lavede mange smukke Ting — — men det var svært at sælge det!

Hille broderede, det havde hun altid gjort — og det var meget, meget nøjagtigt og fint — — men det var svært at få det solgt!

Deres Glæde og Stoltthed var Børnene — tre prægtfulde Børn! Uddannelse kunne der jo ikke blive meget af — men de klarede sig fint alle tre — og de har et meget smukt Familiesammenhold!

Nå — men da Børnene var fra Hånden — og Gigten længe havde plaget dem (den rå Lethed), flyttede de i Alderdoms hjem!

Vi var Letheden blevet en selvstændig Lethed, og den blev læst ind til Lærer og Kor-

degu L. Krogen. - Han havde
 en fantastisk, en strålende
 Kone - - men - meget besværlig
 for ham! - Han overfere i de
 stedlige Aviser - at det var på egen
 Risiko at give hans Kone Kredit
 Men få år efter døde hun - og han
 var da så ødelagt af Gigt, at han
 lejede Lejligheden ind til en Politibetjent,
 mod at blive passet og
 plejet. - Efter "Krogens" Død,
 forsvandt også Politibetjenten;
 og Lejligheden blev lejet ind til
 Konservator Scheel, da han ved
 sin Afgang fra Jagtmuseet må
 have flyttet sin Embedsbolig i Nr. 21.
 Da Scheel flyttede ind, blev de
 indlagt Centralvarme, som
 endelig fik "Büget" med Friglighe-
 den.

Jeg vil fortælle om Hr
Boesen

Han var et af de sødeste og fineste
 mennesker jeg har kendt! Han var
 Præstedatter - og alle gode Egenska-
 ber boede i hende og dikterede

"al hendes Færd". Hun var rørende
 de sod mod os (ja, et var flyttet ind
 i Halvdelen af hendes Lejlighed, som
 hendes Lære - men det kommer
 senere), hun var som en Mor
 for os, og hun lærte mig nyttigt
 og praktisk i det daglige.

"En lille Oplevelse"

En Dag fik min Mand og jeg at vide
 at vi havde fælles 5 Tipoldefar,
 nemlig Rektor i Ribe Cathedralskole
 Christian Friis! Straks løb jeg
 op og fortalte Fru Børsen det - og
 tænkte hun var født Friis - og
 Rektor Friis var hendes 4 Tipoldefar

En lille Episode - som viser
 hendes moderlige Godhed - Det var
 mens Hørsholm i fem år var Gar-
 nisonsby for en Eskadron Húsarer.
 De kom til Byen 15 Januar 1915 og
 blev indkvarteret hos Børgerne.

Hestene selvfølgelig - hvor nu
 "Jagt og Skovbrugs-museet er, i Staldene
 Fru Børsen havde den unge Løj-
 nant Brühl (senere Skovrider, Himmerland)
 i Indkvartering

Når Brüel om Eftermiddagen kom
hjem fra Mønstre, stod der på ha-
verelse - en svingende Portion
Havregrød med et Glas Fløde til,
og, når han havde spist det -
som Belønning - en stor Napoleos
Kage!!

Brüel hørte, som de kan
sætte Dem, til de små spinkle
med meget ringe Appetit -
Men hans Oppasser blev
syk og fed!!

Men altså - Fru Boesen
delte sin Lejlighed - og da var
det at min Mand ^{x)} og jeg var
de heldige, som fik lov at få
den ene Halvdel, som lejer hos
min mor Fru Boesen.

senere
Stabschef-
riden Alfred
Grimm (1897
1967)

min
mor
flyttede
ind
i
frü

Boesens

lejlighed
hos
os.

Efter Fru Boesens Død (hun
døde ved ^{det britiske Fjæl-} Børnbarde ment ^{21/3 1945} i den
franske Skole ^{xx)}) lejede vi
bores + Fru Boesens ^{xxx)}

En pudsig Oplevelse:
Det ringede på Døren - jeg åbnede
op - en fremmed Herre stod inde
for: mit Navn er Harald Høgsbro
^{xx)} i Frederiksberg Alle.

Jeg er ansat hos Overretssagfører
 Manicus - Hansen - - jeg vil gerne
 leje et Værelse hos Dem " - " Vi
 har da ingen Værelse til leje " -
 " Nej, men jeg tænkte (og med
 en stor, rund Håndbevægelse
 at her måtte da nok være et
 Værelse, jeg kan leje " - Min
 Maud kom ind - vi gik alle
 ind i Stuen - og - da han
 gik - havde han lejet 2 Værel-
 ser, og løfte om fuld Kost!
 Vi boede han vilde dage hjem
 til sin Kone og 2 små Drenges i
 Week-ends - - men det gjorde
 han ikke!

Han var her også i Jule!
 Forøvrigt - da vi efter Jessie
 Hansens Død - søgte, og fik hei-
 des Lejlighed - - søgte og fik
 Harald Høgsbro vores hele lej-
 lighed (nr 23), og hans Kone og
 de to Drenges, kom ind til ham

Et Par År efter blev han
 dog skilt fra sin Kone og kort
 efter gift med en henriven de rød

Hane, der ret hurtigt fik Tvil
hinger (hvorpå Familien blev dog
bortforarget).

Imidlertid sprang han
fra Sagførervirksomheden (han
kunne ikke udholde Inkassoarbej-
det) - og begyndte at sælge Guld-
omvogne til Landmænd (men
han slap for Incasso) - og så
flyttede han!

Efter at min Mor var flyttet i "Caritas"
på grund af Gigt - - blev hendes
Læge selvstændig, og den blev
indtaget til - Sekretær i Højesteret
Komponisten Jørgen Bentzen -
Hans Eike boer der nu.

I Slægtsbros fra flyttede Læge
har der boet forskellige Læger.
- En Gross. Jørgensen - Fri Schou-
men, så kom igen en Dommers
- Mørck. Jeg kendte ham
ikke, men hørte ham som
en høj alvorlig Herre - der skred
afsted på en høj og stejl Cykel,
med Mappen under Armen.

Eller Dommer. Mørkes Død
 som Dommer Künzen (Leylig-
 heden var blevet Embedsbo-
 lig under (jeg tror) Justitsmyn-
 nisteriet) } ¹⁹⁷⁷ Mørke Dommer
 Jepsen her.

— 10 —

Så skal vi se på den store
 fornemme Leylighed i Nr 21.

Det var "som sagt" - General Lytze
 der beboede den, mens her var
 Garnison i Hørsholm - men da
 Militæret forflyttedes fra Hør-
 holm og Generalen døde - - flyttede
 de hans Enke og to Døtre ind i
 en Del af Jerichaus store Leyli-
 ghed.

Generalslejligheden blev lejet
 ind til Frk. Jessie Hansen (af "de
 adelige Hansens", der senere tog
 navnet "Grüt")

Jessie Hansen var et hjertesomt
 menneske. Stendes Kætte havde

Navne - som: "Gyldenstjerne" og
 "Løvehjerte". De sov i Silkeseng
 med mange Søjfer om. - En Dag
 kom en Mand brækkende med
 et gammelt Øg i Allien. Jessie:
 "Hvor skal de hen med Stenen,
 min gode Mand" - "til Slag-
 deren" - "Nej, så vil jeg købe den
 så den kan få det godt på sine
 gamle Dage" - det blev en dy
 Hest!

Hvis et Barn blev døbt "Jessie"
 kom der en Bankboy med et pæn
 Beløb til Barnet - - - der er ma-
 ge, der hedder "Jessie" herude.

Hun satte min Mand meget
 højt - rådspurgte sig altid med
 ham angående Vine og Tobak, til
 hendes ærlige store Middag - og
 havde ham altid "til Bords".

Hun spurgte os engang - i
fjeldt Alvor - om hun måtte
 adoptere vores 2 ærlige Søn Carl og
 - selvfølgelig skulle han blive
 boende hos os, men bære hendes
 navn, som Mellemnavn. - og -

Arve ~~havde~~ hende !! Vi takkede,
men afslog !!

Hvert År havde hun et lille Juletræ i
en Urdepotte. Når Juleen var over,
gik hun ned i Haven med Gartneren
- indpegede et Sted - og sagde: "Jørgensen
vil de plante Træet der" - - med det
Resultat, at, da vi flyttede ind (1934)
i Jessie Hansens Lejlighed, efter hendes
Død - - var der fyrestyve Rød-
graner, i fyrestyve forskellige Ald-
dre - spredt over hele Haven !!

Efter Jessie Hansens Død flyt-
tede vi altså ind i den skønne
endnu inddelte Lejlighed. - Der var
12 Værelser, og vi fyrede i 8 Kachel-
ovne hver Dag - med Brænde! Vores
Have bestod af det, der nu er:
Palmelans - Fri Benzon - Christensen
Hansens og Faldings. - Så, selvom
vi havde so dygtige jyske Piger,
så kneb det - - men så en Dag kom
en Tigger (det var almindeligt dengang)
han bad om Arbejde, han blev i 2½ år,
så hængede Frk. Westenholtz ham

fra os.

Der var endnu ikke indlagt WC, så vi måtte oppe fra Sovværelserne (med små Børn) ned over Gården, og om bag Staldhuset. - Men vi havde et Badekar med Løvefødder og en Messingkædeløbe, der lavede varmt Badvand.

Da min Mand 1940 blev udnævnt til Skovrider på Hørsholm - fraflyttede vi!!

Lejligheden blev delt - Haveri blev delt.

Konservator Scheel fik første Række som Embedsbolig, da han forestod Indretningen af "Jagt og Skovbrugsmuseum", og blev dets Leder. Senere da Scheel var fratrædt, og Dr. Falhøj blev Museumsleder, fik han jo Embedsbolig der. Lektor P. C. Nielsen boede i Stueetagen.

Nu kommer vi til den, efter
min Mening, interessanteste
Del af Kavalerboligen!!

Jeg vil straks sige, at det er et stort
Plus, at denne Ende altid har været
den fattige!! - Aldrig var der Råd
til "Forbedringer eller Modernis-
ring. Man var nødt til at beholde
den skønne, brede Trappeop-
gang der i rolig Harmoni fører op
til 1ste Sal! Man var nødt til at be-
holde de brede, svære Pommerske
Gulvplanker, de høje Paneller, de hånd-
smedede Søjler, de smårudede grønne
Vinduer, de store tunge 3hængslede
Døre - - og - ovenpå i Domestik-
afdelingen, de skønne Smedejerns
"slå Slåen for"

Og de gamle Tapeter, som
Nationalmuseet skal have

Og nu tror jeg alt det vil bli
bevaret med Forståelse

Det var Maleren Holger Jericha
Søn af den berømte Jens Adolf
og hans ligeså "Elisabet Baumann"
der flyttede ind i den nordligste Ende
af Kavalerboligen.

Efter mange Års Rejser i Udlandet,
mest i Italien -- havde han
giftet sig (1886) og stiftet Familie --
— om måtte han slå sig til Ro her
hjemme. — Fættige var de — den
Lejlighed de fik her i Kavalerboligen
var på 16 Værelser + Herskabsstald
til 10 Heste (den store Midterlejlighed
havde kun 4 Hestestalds pladser).

Sekstøjekammeret + Staldkarlen
Kammer blev lavet til Atelier!
Men alle de mange Værelser
— de delte Lejligheden i flere
mindre! I 1900 døde Holger Jeri-
cha 39 År gammel! Det må have været
svært, også økonomisk, at sidde til
bage med tre små Piger og en Dreng.
Lykkeligeris havde hun megen
formuen og velhavende Slægt.
Lejligheden blev altså delt
i tre mindre!

Familien Jerichan beholdt selv den øverste og nordligste i Forbindelse med Aseliet.

Da vi i 1927 flyttede ind i Nr. 23 - boede den gamle Fru Jerichan og to af hendes Døtre der. Den ældste Datter var blevet gift med en Franskmand. Fru Jerichans Søn havde været en god Ven af min Bror, så Jerichanfamilien var de første, vi besøgte, da vi flyttede til Kavalerboligen.

Jerichanerne var hyrsegode - Kærlige - Opofrende - dybt religiøse - men - det helt dominerende - de var Kunstnere i Sind og Sjæl og Tanke - Kunstnere!

De var den sødeste Blanding af ilde Børn og indbildte voksne. Deres stærke Temperament havde de nok fra deres Far-mor (Tysk-polsk)

Da de to Søstre blev alene, hørte det til Dagens Orden - at de skændtes: så Huset rystede, og når de var i det Hjem, lavede de Mad i hvert sit Køkken! Udadtil var de altid Eet!

Der var ingen Form for Afløb oppe fra dem, - Jo, det var der nu alligevel

der var en stor Tragt nødvendig på Muren under et af Vinduerne, den fort satte i et Nedløbsrør, der endte i Slaven

Det var alt, der kom den Vej, og jeg husker den strenge Vinter 1942 - da fr. nedløbsrøret til.

Jomange År havde de "Bjørn" - en Kærpester Schäferhund. Den sad ned ved Bordet med Tallerken. Da den var "farlig", blev den altid løftet i et forsvarligt "Kotøj". — Da "Bjørn" døde, kunne man i lang Tid høre Lisbeth gå med det stunge raslende Kotøj, fra Træ til Træ!

En lille Beretning:

Det var en rigtig varm Augustaften - Fru Boesens Kakkeldon var blevet aldeles fuld af Papir - - hun satte en Tændstik til med det Resultat - at den fede Røg stung gik op gennem Skorstenen - rullede ned ad Taget som tykke Tølser - for endelig at lægge sig til Hvile nede i Alleen!

Brandværnet blev alarmeret fra ikke mindre end tre Steder "Kavalerboligbrænder".

De Kom med stor Udrykning, og Folk strømmede til - helt fra

Strandvejen kom de, for at se Kavalersboligerne brænde.

Nå, Brandvesnet forsvandt jo hurtigt igen, men det varede længe inden Alben komtes — — Da jeg sent om Aftenen løbske Hinde, så jeg, opad et Træ, der stod det berømte Maleri af Billedmageren Jens Adolf Jerichau — "for det Billede, vores kæreste Lise, måtte da ikke blive brændt!"

At besøge Jerichaus, var en "Oplevelse" og en Tillidsertklaring, det var ikke ret mange, der fik lov at komme indenfor! De havde de skønneste gamle Møbler, Malerier, Skulpturer og dejlige Vinduer fra hele Europa — — men — ind i mellem var anbragt forunderlige små Bånd og visne Blomster — I Entréen var der mange Årgange Juledecorationer.

Jeg oplevede engang en uforglemmelig Fest hos dem. Det var Elisabeth, der blev et "rundt Tal"! Der var dækket et langt, meget festligt Bord — vi var mange (og vi var ikke indbudt).

Mange smukke Taler blev der holdt. Så stod hun selv op — til hver af

de tilstedeværende havde him et Vers,
 jeg vil snart sige en Slags Neutrippi
 der nøje karakteriserede netop den Gær.
 Han havde ingen Manuskript - men
 him havde skrevet det i Torvejen, jeg
 ved det ikke, men det kan godt tænkes
 at him havde den "på stænde Fod"!

Da jeg flere Månedes efter kom op til
 hende - stod hele Fødselsdagsbordet der
 endnu - støvet - rissent!

—(0)—

I Lejligheden nedenunder boede Dyrlæg
 Grundt, Docent ved Landbohøjskolen.

Han boede der endnu, da vi flyttede
 ind, men jeg har aldrig set ham. Efter
 at hans Kones Død, blev han "sær", og
 han lukkede sig inde, isolerede sig!

Da han omsider døde, og man åbnede
 Skodderne og Døren - hang Spindelvævet
 som fine Gardiner fra Loft til Gulv!
 Him var der "Gange" fra Sengen til
 Køkkenet og til Hoveddøren.

nd². efter ham flyttede Agnete Henry Olsen². Hun
 fik flyttet Køkkenet op fra Kælderen, og
 fik installeret W.C.

Nu boer jeg her!

I Stuen til højre (nr 19) flyttede Generalinde Lytzen og hendes to Døtre ind, da Generalen døde, og Militæret var forflyttet. — Da vi flyttede ind i Kavalerboligen, var Generalinden og den ene Datter døde — Min Elisabeth Lytzen levede. Hun var en ivrig og dygtig Bridge-spiller, og vi fik hurtigt en fast "med hende og Kammerherre Dons (som eiede det Hus, som Kontorchef Friis nu har) Frk. Lytzen var fornem i Ordets allerbedste Betydning!

Der var en forfinet Kûrtoisi mellem hende og Kammerherren, som var meget charmerende.

Efter Frk Lytzens Død fik Etatsråd inde Dybdal — Enke efter Borgmester Politimester Politidirektør Dybdal i København — Lejligheden.

Hun havde et Par meget "højhalsede" Døtre — og — ja — hvor dan kunne du dog gå til — — den ene af Døtrene må altså have mødt "Kejseren" og blevet rent betaget af ham!!

Hun flyttede ind til ham i Isterød!! Hun "Kejseren" var

Han var Patriarken i Isterød,
 med en Pække flotte Sønner, der
 alle ernærede sig med - hvad Nat-
 ren gav dem - Krybstyteri, Skov-
 styveri - alu. Tyveri - Fiskeeri - Trebs
 o. s. v. — Det var selvstændige
 Fri-luftsmennesker! I „Skoven“ va-
 ri „Venner“ med dem, og det hænd-
 at de ringede til min Mand og
 meldte — „den og den“ er lige kø-
 „der og der“ hen med Bøsse og Sæk
 Og det slog aldrig fejl - „den og den“
 var kørt „der og der“ hen, når
 Skoven rykkede ind. — De tillod ik-
 „nivedkomme“ at arbejde i
 „deres“ Skov (en gang bed de fri
 af en formastelig „nivedkomme-
 de“) — Til Gengæld tog de
 med „oprejst Pandi“ — når de se-
 blev taget af „Skoven“ med Gave
 Bræ eller en mystisk Bukt under
 Pyntegrøntbunkerne.

Det var Spillet's Regler!
 Sådan var „Kejseren“ og
 hans Sønner — men —
 Elattrådindens højhalsede Datter

Efter Dybdals (de døde og fra flyv
side) kom Statsrådsmanden Theisen
med sin Datter, Else Theisen - som
snart blev ene. - Hun elskede
sin Slave, og tilbragte al sin Tid,
når Vejret tillod det, i Haven.

Fålt fra Dybdals Tid havde der va
ret en Jernvindeltrappe fra Køkken
net i Stuen til Soverværelserne op
på - - men da "Jagt- og Skovbrugs-
museet" opstod - blev der Brug
for en Kristodelyghed, og da sam
tidig den enlige Frk Theisen ikke
havde Brug for Værelserne ovenpå
blev Vindeltrappen pillet ned, og der
blev lavet en lille Lejlighed ovenpå.

Efter Frk. Theisen boede Hr. Boga
sons (og senere hans Enke) i Studelejligheden.

Men nu er det (1977)

Dagmar Warsaae

der beboer den !!

Lejligheden på 1ste Sal i Nr 19 (tidli-
gere en Del af Frk. Lybrows Lejlighed)
I den boede

Sigbrit Barth Thidberg.

Hele Kavalerboligens "enfant terrible"
thm var Datter af Postmester, Flo-
rier Thidberg - det vil sige -
thm var pokker ikke - - thm var
Datter af Brøn-Krogerup! en mer
elgte "Brøn" kan ikke tænkes, og
jeg kender dem - (jeg er selv i fa-
milie med dem)

Thm kunne komme slentrende
ind til mig (vi brugte ikke at
læse Ørene - dengang) sætte sig
op på Bordet - dingle med Benen
- og grine! - Så vidste jeg, at hi
havde haft Held til at drille E
eller anden, - som oftest og
helst, den altid gennemhædende
og naive Fru Boesen! Historien om
Fru Boesen, der brændte gamle Brev
i Kachelovnen, havde Frk. Thidberg
megen Glæde af - - bare eet
enkelt Ord, tværs over Alleen - der
kunne henføres til "Brandepisoda"

var nok til at den skæbte Fru Boesen blev blussende rød!

Frk. Thidberg havde et eller andet galt med Maven, og måtte ofte sluge Slangen, for at få sugt Maven tom. Men det var svært for hende at ordne det alene — så havde hun en lille Sølv klokke når hun ringede med den (og den var fantastisk gennemtrængende) var det for at tilkalde Hjælp. Det var som Regel en af mine Jyske Tiger, for deres Værelser stod op til Frk. Thidbergs.

Dengang kunne man endnu, teoretisk set, gå gennem hele Røsslevboligen på 1ste Sal, hvis der altså ikke var låst! Derfor var ^{det} ment for Tigerne at smutte ind til Frk. Thv. — og de elskede at komme ind til hende — hun lærte dem nye Sange.

Jeg har nu Frk. Thidberg hør misstænkt for, at hun "døj" Slangen når hun kedede sig!

Hun havde også noget med, at

hvin Aabse sin Vaskeklud ned ad
 Vinduet, når Børnene ligede i Ha-
 ven — Så lod Sølvfløyten — en
 lille Kurv blev hejst ned — og Bør-
 nene styrtede derhen — for der
 var chokolade i Kurven, og de
 skulle så lægge Kluden i — men
 sommetider blev de bedt op — og
 så stormede de op til hende,
 og var altid meget optrivede, når
 de kom tilbage!

Hr. og Frk. Barfod (de var en levende
 Kopie af "American Gothic") afløst
 Hr. Thidberg. — Deres Far havde
 været Præst i Hørsholm — men
 tog sin Afsked, da Præsteløftet
 var imod hans Overbevisning.

Det var fattige, stille, beskedne,
 gode mennesker!

Efter Barfods var det så, at hele
 første Etage silvestre blev til 12
 stodebolig!

Frichaus Lejlighed har
 et Postbude!

Spøgeri

En norsk ung Dame, som var
 gæst hos Fru Boesen (omkring 1920)
 Hun boede i et Gæsteværelse mod
 Slaven. Hun fortalte - at hun i
 Aftenskimmringen havde set to
 Officerer i gammeldags Uniformer
 spadere frem og tilbage iøvrigt sa-
 lende. Efter hendes nøjagtige Beskrivelse
 af Uniformerne - mente man - det var
 Strømme og Brandt - som jo har boet
 i Kavalerboligene.

En Pige, der tjente hos Jessie Hansen
 påstod - at der stod en Herre bag hendes
 da hun redte sit Hår - han så me-
 get "gammeldags" ud. Pigen rejste!

Da vi flyttede ind i Kavalerboligen,
 & havde Sovværelse ud mod Alleen,
 hændte det en gang, at jeg vågnede
 ved at høre en Vognrør smække
 udenfor ved Indgangen til Slots-
 haven. Jeg tænkte, det nok var
 Hartvig Frisch, der kom sent hjem

og ikke ville køre helt hen til Døren
(han boede i den gamle Skole" hvor bl.
a. Dinesenbrødrene Thomas og Anders
har gået — nu har Rosebryd den).

At han kom i Drösche og ikke i
Bil - var ganske almindelig i 1927.
Det var nemlig tydeligt, at det var
en Trædør der smækkede mod en
Trækarm, der er meget forski-
på Lyden. Og der var Heste for!

Denne Oplevelse gentog sig nogle Gang

En dag, da jeg sad hos Lisbeth
Jerichan, og vi talte om Spøget på
Folkhavegård - sagde hun: "Ja, De ha
da hørt vores "Karosse" - først
nøget efter - da hun beskrev det nø-
re, gik det op for mig - at det al-
deles ikke var Hartvig Frisch, der
kom sent hjem - Men - en af
de galante Kavalere.

Efter den Tid, hørte jeg stadig en
sjælden Gang "Karossen"; Den
vakte mig, idet Vognløben
blev smækket i og Hestene begy-
de at gå. Jeg boer ofte op, men
kan ikke se, lige når man vågner.
Jeg så aldrig "Karossen".

Frik Jerichau vidste en Masse
om Spøgelser her og på Folehave-
gård — Men hendes Beretninger
var så forvirrede og snørklede —
Tillige løb hun ustandselig ind
i Sidespor — så man måske
havde i en Rejsebeskrivelse
fra Rom.

Et lille udsøgt Selskab.

Min Mands elskede Lærer på "Sorø"
Henrik Gad var Søn af Pastor Gad her i
 Hørsholm og ca 75 år. Sofie

Min bedste Venindes Mor var Datter af Regi-
 mentslægen Brorson her i Hørsholm og ca 75.
 Frk. Elisabeth Lytzen var jo Datter af Gene-
 ral. Lytzen og var 77 år.

✓ Vi kunne regne ud, at de måtte have været
 Børn her samtidig!

Vi inviterede dem til Middag, uden at sige, hvor
 de skulle sammen med!

De kom - ingen Præsentation - de så på
 hinanden - - - pludselig sagde Sofie Brorson
 "jamen du er jo "sorte Henrik" - "ja, og du
 er lille Sofie." - så vendte han sig mod
 Frk. Lytzen, bukkede elegant, og sagde: "Og
 de er den skønne, uopnåelige Elisabeth"

Og så gik snakken!

Karen Grais
 Marts 1977

Elisabeth Lytzen født 1851 død 1934

Søller af (senere) General Frederik Emanuel
Lytzen (jeg kan ikke finde hans Årstal,
men han må være død før 1868)

Hørsholm var fra 1784 Garnisons by for
Husarerne. — 1848 kom Dragonerne (som
Lytzen altså må have været chef for) og 1868
blev Dragonerne forflyttet til Næstved — og
Hørsholm ophørte at være Garnisons by!

Der - fra 1915 til 1920 lå Militæret igen
i Hørsholm (men ikke det var "Sikringsstyr-
ken").

Navnet Lytzen stavedes oprindeligt med
"ll" men efter Krigen forandrede de det!

Det eneste jeg har kunnet finde om Lytzen
i "Hørsholm Museum" - er temmelig negativt.
"Lytzen, Kammerherre, Oberst. - Det fortælles om ham
at han blev udnævnt til Kammerherre, da han lå
på Dødslejet. — De boede i Kavalerboligen, men var
meget stolte — kunne f. Eks ikke spille Bridge med
Frik. Hartung, da de var inviteret til Fri Løge Kjedse"

For det første tror jeg, det var General - og ikke Kam-
merherre, han blev udnævnt til, for han var General!
Og - Frik Hartung - jeg har selv spillet med hende hos
Fri Kjeldsen - hun spillede en slendrig Bridge - og -
Frik Lytzen var en meget fin Bridgespiller!

x) nej, siger Larry Peterson, men F. E. Lytzen
har åbenbart ^{ikke} smuglet sig med generalstillet! Derfor!

Røepstorff: Forstlig Stat Side 16 - 165
32
vedrørende:

Andreas Gottlieb Schäffer.

født ca 1792 død $\frac{8}{2}$ 1865

Fra December 1816 til august 1817 kon-
stitueret Skovrider på Odsherred Distrik

Plantageinspektør ved Hørsholm
Planteskole og Slotskøbe - ved Folehave
og Rungsted Skovindhegning samt
Deputationsgangen på det Hørsholmske
Distrikt, samt Slotsgartner 1822 - 51.

Ved Omændningen i 1851 indvænt
til Skovrider for det sætvalgte
1ste Hørsholmske Distrikt. Forestod
billige Planteskolen samme Sted.

En Række af År - Kirkeværge og
medlem af Forligskommissionen

De store Planteskoler, han bestyr-
te - havde i sin Tid en ikke
ring Betydning, og tagde overvej-
ende Beslag på hans Interesse!

Førstråd - R - ugift!
Søn af:

Martin Gottlieb Schaffer.

Plantageinspektør - Hølsz forster
 ved det (et uleseligt Ord) Skovkompleks
 og derhen hørende Planteskoler
 indtil 1822

født 22/12 1746 død 25/7 1830

Thistrup f. Olsen f. 1748 d. 1813

Andreas Gottlieb Schaffer ligger
 begravet i det nordvestlige hjørne
 i "Hørsholm Planteskole" — ca 100 m
 syd for "Linstows Grav" (syd for ~~Grav~~)

Til

Marts 1977

skovdirektøren.

Tak for lån. Jeg har genlæst fru Grams beretning og medfølgende brev med tillæg. Når fru G. nu oplyser at Lytzen hed Frederik Emanuel, så er det den L., som jeg tidligere har gjort notat om fra V.Richter: Den dsk. Landmilitæretat, 1896-97; 1833 Sek.løjtn. i Husarerne, gennem div. forfremmelser til sin afsked 31/8 1863, hvorefter han får titel af :Karakteriseret Oberstløjtnant(ikke General), og han bliver Kammerherre, dør i Svendborg 4/2 1873, 62 år gl., altså født ca. 1811.

Kirkebogen fra Hørsholm skal ev. findes i Landsarkivet, ikke Rigsarkivet.

Jeg har gjort enkelte små rettelser til teksten, men har derudover intet at bemærke end, at det er ganske morsomt at læse.

H.P.

Harry P. Jensen